

ARBEJDSTILSYNET ÅRSOPGØRELSE 2017

ANMELDTE ERHVERVSSYGDOMME 2012-2017

Antallet af anmeldte erhvervssygdomme er faldet med 6 pct. mellem 2016 og 2017, fra ca. 20.000 i 2016 til lidt færre end 19.000 i 2017. Efter et stigende antal anmeldelser fra 2012 til 2014 er antallet i 2017 lavere end i 2012. Muskel-skeletsygdomme udgør som i tidligere år den største gruppe blandt anmeldte erhvervssygdomme efterfulgt af psykiske sygdomme.

6 %

En erhvervssygdom er en sygdom, som helt eller delvist skyldes påvirkninger på arbejdet gennem kortere eller længere tid. Arbejdsskadesikringsloven definerer de sygdomme, der kan anerkendes som erhvervssygdomme. Læger og tandlæger har pligt til at anmelde erhvervssygdomme, hvis de har mistanke om, at sygdommen er opstået på grund af forhold i arbejdsmiljøet. Anmeldelse sker elektronisk til Erhvervssygdomsregistret, som er fælles for Arbejdsmarkedets Erhvervsikring og Arbejdstilsynet. De fleste sygdomme bliver anmeldt af læger (91 pct.), men kan også fx anmeldes af skadelidte selv og fagforeninger.

færre anmeldte erhvervssygdomme i 2017 end i 2016. I 2017 blev der anmeldt ca. 19.000 erhvervssygdomme

Denne årsopgørelse indeholder oplysninger om anmeldte erhvervssygdomme i perioden 2012-2017 fordelt på henholdsvis sygdomsgrupper, anmeldte påvirkninger i arbejdsmiljøet (årsager) og brancher. Opgørelsen bygger på oplysninger fra Erhvervssygdomsregistret.

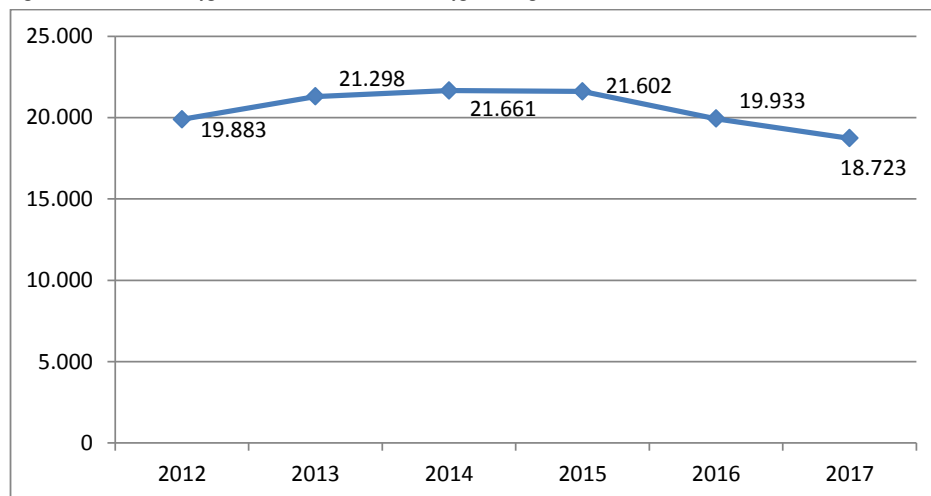
LÆS MERE

På Arbejdstilsynets hjemmeside www.at.dk/arbejdskadetetal er der mulighed for ved selvbetjening at finde yderligere oplysninger om anmeldte erhvervssygdomme 2012-2017

Anmeldte erhvervssygdomme 2012-2017

Der er i 2017 anmeldt 18.723 erhvervssygdomme, se figur 1. Det er 1.210 færre end i 2016, og det svarer til et fald på 6 pct. Fra 2015 til 2017 er antallet af anmeldelser faldet med 13 pct. Efter et stigende antal anmeldelser fra 2012 til 2014 er antallet i 2017 lavere end i 2012. Det skal bemærkes, at der generelt er en vis underanmeldelse af erhvervssygdomme, se bilag A.

Figur 1: Antal erhvervssygdomme anmeldt til Erhvervssygdomsregisteret 2012-2017.

Muskelskelettsygdomme og psykiske sygdomme dominerer

Figur 2 viser, hvilke typer sygdomme der blev anmeldt i 2017. Muskelskelettsygdomme udgør den største gruppe, dernæst følger psykiske sygdomme, og tilsammen udgør de 56 pct. af alle anmeldelser i 2017.

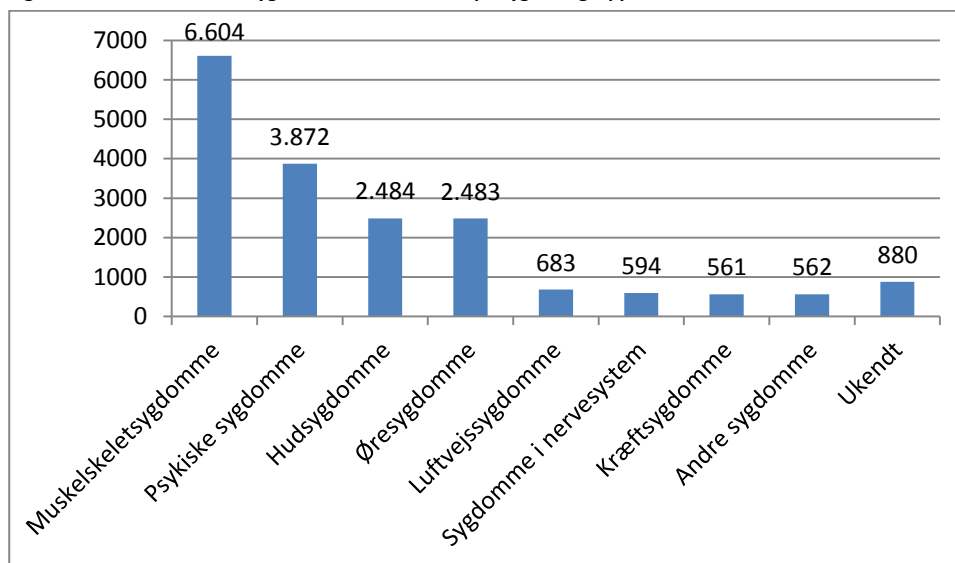
I 2017 er der anmeldt 6.604 tilfælde af muskelskelettsygdomme, hvilket svarer til 35 pct. af de anmeldte erhvervssygdomme. Andelen har været på samme niveau siden 2012. I antal er de faldet fra omkring 7.300 i perioden 2013-2015 til 6.604 anmeldte tilfælde i 2017, se tabel 1 i bilag B. Det svarer til et fald på 9 procent fra 2015 til 2017. De fleste tilfælde af muskelskelettsygdomme vedrører arm og håndlidelser, dernæst skulderlidelser og den tredjestørste gruppe vedrører ryglidelser, se figur 2 i bilag B.

I 2017 er der anmeldt 3.872 psykiske sygdomme, hvilket svarer til 21 pct. af alle anmeldte erhvervssygdomme. Andelen var højest i 2014 og 2015 med 23 pct. Efter at antallet har været stigende fra 2012 og frem til og med 2015, er det nu faldet fra 2015 til 2017 med 1.135 anmeldte tilfælde svarende til et fald på 23 procent, se tabel 1 i bilag B.

23%

**fald i de psykiske
anmeldelser mel-
lem 2015 og 2017**

Figur 2: Anmeldte erhvervssygdomme i 2017 fordelt på sygdomsgrupper.

Note: Det er kun de anmeldelser, som anmeldes elektronisk, der bliver registreret med diagnose og sygdomsgruppe i Erhvervssygdomsregistret.

Hudsygdomme udgør sammen med øresygdomme den tredjestørste andel med 13 pct. af de anmeldte tilfælde i 2017. Antallet af anmeldelser er væsentlig mindre for de øvrige sygdomsgrupper, som er luftvejssygdomme, sygdomme i nervesystemet, kræftsygdomme samt en restgruppe af blandede sygdomme. Hver af disse typer sygdomme tegner sig for omkring 500-700 anmeldelser svarende til 3-4 pct. af alle årets anmeldte tilfælde. De 880 anmeldelser med ukendt sygdomsgruppe i figur 2 udgør 5 pct. af alle anmeldelser. Hudsygdomme, luftvejssygdomme og kræftsygdomme er sygdomme,

hvor kemiske faktorer ofte er angivet som påvirkningsårsag på anmeldelserne. Antallet af anmeldelser for disse tre sygdomme udgør i 2017 3.728 og er faldet med otte procent fra 2015 til 2017, se tabel 1 i bilag B. Det dækker over, at hudsygdomme er faldet med 13 procent (374 anmeldelser), mens luftvejssygdomme og kræftsygdomme er steget med henholdsvis seks procent (36 anmeldelser) og fem procent (26 anmeldelser).

Kønsforskelle i antallet af anmeldte typer af sygdomme

For nogle typer sygdomme er der store kønsforskelle i anmeldemønstret. Der er fx væsentlig flere anmeldelser vedrørende mænd end kvinder for sygdomsgrupperne øresygdomme (92 pct. mænd og 8 pct. kvinder) og luftvejssygdomme (78 pct. mænd og 22 pct. kvinder). Til gengæld er der flere anmeldelser vedrørende kvinder end mænd, når det gælder psykiske sygdomme (75 pct. kvinder og 25 pct. mænd) og hudsygdomme (61 pct. for kvinder og 39 pct. for mænd), se figur 1 i bilag B.

Fordelingen af antallet af anmeldte erhvervssygdomme mellem mænd og kvinder er i 2017 henholdsvis 51 pct. for mænd og 49 pct. for kvinder. Antallet af anmeldte erhvervssygdomme pr. 10.000 beskæftigede (incidens) er i 2017 til gengæld lidt højere for kvinder (69) end for mænd (65), se tabel 5 i bilag B.

Incidensen er beregnet på grundlag af beskæftigelsestal fra november 2016. Beskæftigelsen i det år, hvor erhvervssygdomme anmeldes, kan være forskellig fra beskæftigelsen i den periode, hvor den skadelige påvirkning fandt sted, og der er derfor en usikkerhed forbundet med tallene for incidens. Se også om incidens i bilag A.

Flest anmeldte muskelskeletpåvirkninger og psykosociale påvirkninger

I 2017 er der i alt oplyst 30.020 påvirkninger, som helt eller delvist kan have forårsaget sygdommen se tabel 7 i bilag B. Der anføres i gennemsnit 1,6 påvirkninger pr. anmeldelse.

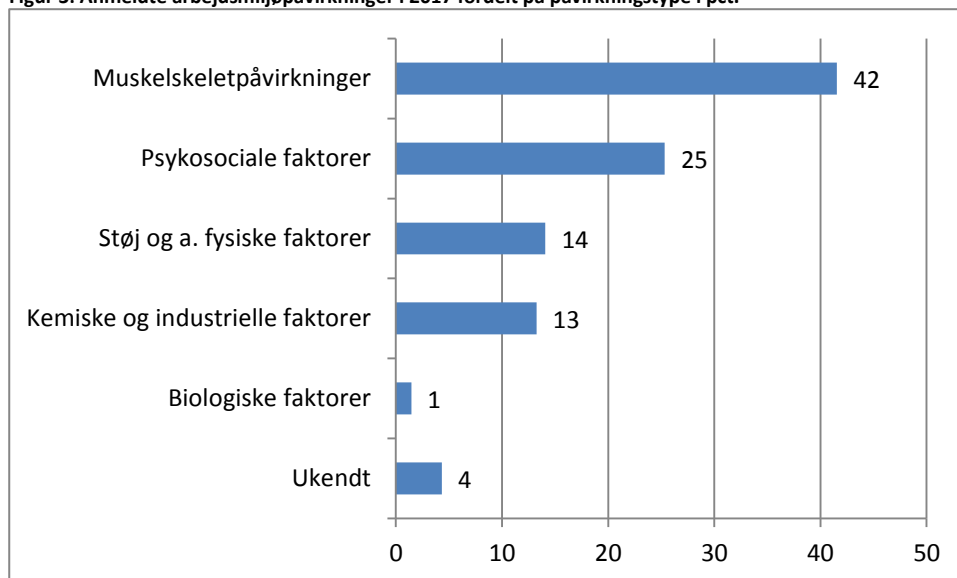
Muskelskeletpåvirkninger udgør med 42 pct. den største gruppe af årsager i forbindelse med en anmeldt erhvervssygdom, se figur 3. Psykosociale faktorer udgør den næststørste gruppe med 25 pct. Støj og andre fysiske faktorer som fx vibrationer udgør sammen med kemiske og industrielle faktorer henholdsvis 14 pct. og 13 pct. af de nævnte årsager. Biologiske årsager udgør kun 1 pct. af årsagerne.

75 %

af de psykiske anmeldelser i 2017 vedrører kvinder

Mens der anmeldes lige mange muskelskeletsygdomme for mænd og kvinder

Figur 3: Anmeldte arbejdsmiljøpåvirkninger i 2017 fordelt på påvirkningstype i pct.

Note: Kun de anmeldelser som anmeldes elektronisk bliver registreret med påvirkninger i Erhvervs sygdomsregisteret.

For muskelskeletpåvirkninger er det især anmeldt løfte- og bærearbejde, skub- og trækarbejde samt repetitivt arbejde, der bliver anmeldt. Dernæst kommer dårlige arbejdsstillinger, se tabel 7 i bilag B. For psykosociale faktorer er det især arbejdsrelationer og stor arbejdsmængde (kvantitative krav), der er anmeldt. Arbejdsrelationer omfatter bl.a. problematiske arbejdsrelationer til chefer eller kolleger. Ud over støj vedrører kategorien støj og andre faktorer især vibrationer. Kemiske og industrielle faktorer handler om fx vådt arbejde, rengøringsmidler, maling, lim, støv, røg og A

Anmeldelser fordelt på branchegrupper

Figur 4 viser anmeldte erhvervs sygdomme i 2017 fordelt på 36 branchegrupper pr. 10.000 beskæftigede i branchegruppen.

Branchegruppen slagterier har i 2017 flest anmeldelser pr. 10.000 beskæftigede (incidens), ligesom de fem foregående år. I denne branchegruppe er der 205 sygdoms anmeldelser pr. 10.000 beskæftigede, hvilket er ca. tre gange højere end gennemsnittet på 67 for alle branchegrupper. Herefter følger branchegrupperne transportmidler (130), opførelse og nedrivning af byggeri (117) og metal og maskiner (113). Figur 5 i bilag B viser andelen af de fem forskellige påvirkningstyper for hver branchegruppe. Opgørelsen af incidens er forbundet med usikkerhed, se bilag A.

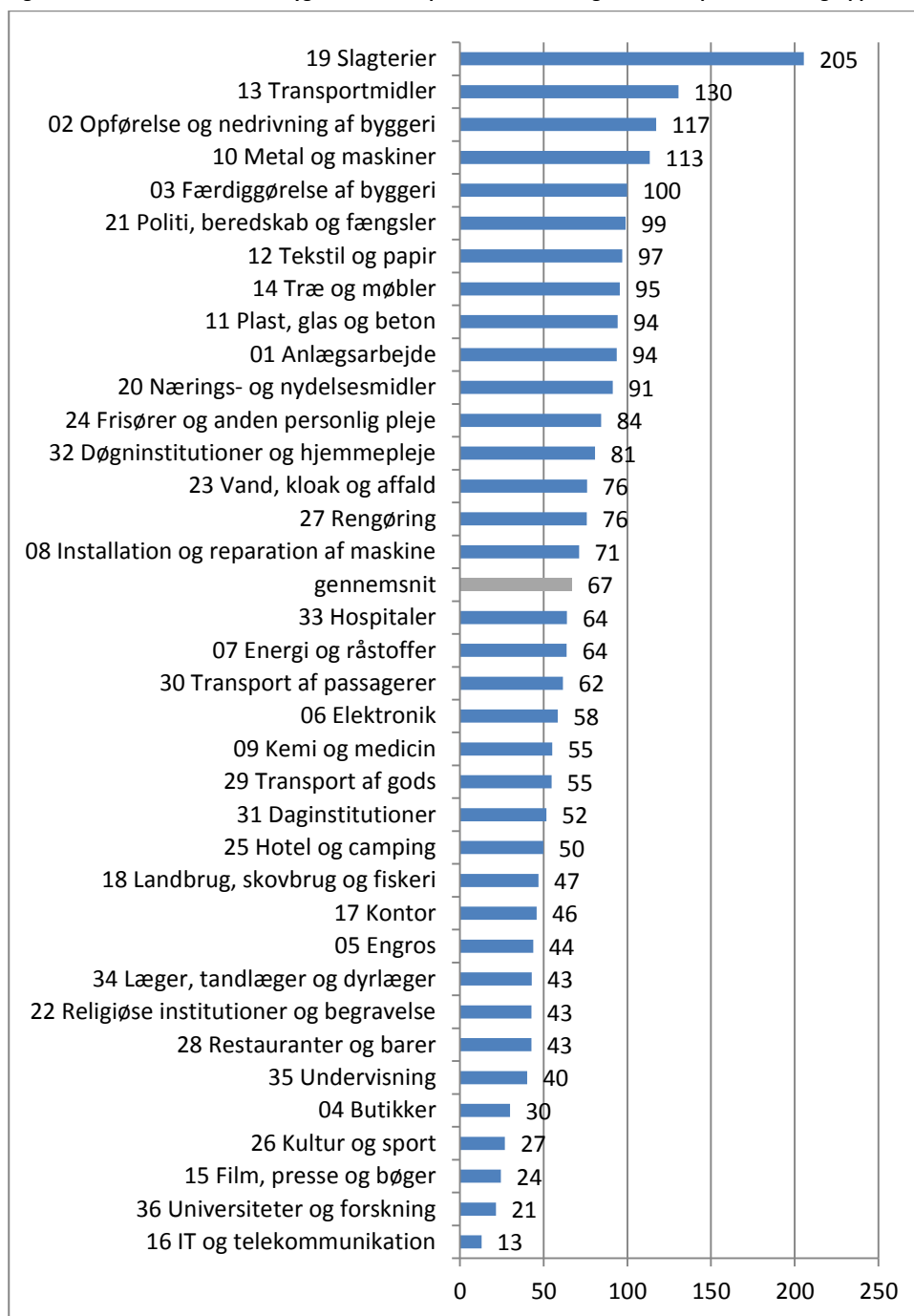
---

3 gange

flere anmeldelser pr. 10.000 beskæftigede i slagterier end gennemsnittet

---

Figur 4: Antal anmeldte erhvervs sygdomme 2017 pr. 10.000 beskæftigede fordelt på 36 branche grupper*.

* Der mangler på opgørelsestidspunktet oplysninger om branche for 2.608 brancher, som svarer til 14 pct.